

sagen været saa velvillige, at der fra Regeringens Standpunkt kun kan være al mulig Grund til at være meget tilfreds med denne Forhandling, om der end fra forskellige Sider paa enkelte Punkter er taget Afstand og gjort Indvendinger mod Lovforslagets Regler. Maaske kunne disse Indvendinger af en saa betydelig Natur, hvis de fuldt ud skulde fastholdes, gøre Lovforslagets Gennemførelse, i alt Fald i denne Samling, meget usikker og meget vanskelig; men jeg tror, at den fortsatte Forhandling med det høje Ting vil føre os over de Vanskeligheder, som saaledes fra enkelte Sider have været paapegede. Ved disse Vanskeligheder sigter jeg naturligvis i væsentlig Grad til enkelte Udtalelser af den første ærede Taler. Imidlertid skal jeg erkende, at det ærede Medlem i sin Tale i det væsentlige stillede sig velvilligt og navnlig i den Udtalelse, hvormed han begyndte sin Fremstilling. Det er jo nok muligt, at Velvillien tabte sig noget, efterhaanden som det ærede Medlem saa det Tidspunkt nærme sig, hvor man kunde vente at se denne Sag endelig løst. Jeg kan selvfølgelig fuldt ud tiltræde den Ros, vi hørte det ærede Medlem udtale over de dygtige Embedsmænd i Ministerialbygningen. Naar jeg tiltræder denne Ros, er det ikke hos mig nogen ny Opfattelse. At denne Ros er vel fortjent, er hos mig en gammel Opfattelse, som jeg i min nuværende Stilling ved daglig Praksis har faaet bestyrket, men jeg kan tillige tiltræde den Ros over den nuværende Landbrugsminister, som indirekte laa i det ærede Medlems Udtalelser. Det høje Ting vil jo vide ligesom det ærede Medlem, at disse dygtige Embedsmænd i Ministerialbygningen have ogsaa staaet til Raadighed og Bistand for tidligere Regeringer, men ikke desto mindre have vi ikke tidligere set et saadant formelt særlig godt Forslag, et Forslag, der udmærker sig fremfor de fleste andre Forslag, der ere komne frem om denne vigtige Sag, og naar vi ikke have set et saadant Forslag tidligere, men først se det nu, saa kan det kun ligge i den fortræffelige Kombination, der er kommen mellem den nuværende Landbrugsminister og de udmærkede Embedsmænd i Ministerialbygningen. Jeg takker det ærede Medlem meget, og jeg føler mig overbevist om, at min Kollega vil dobbelt beklage, at han ikke har været i Stand til selv at være til Stede her i Dag og modtage denne Ros umiddelbart af det ærede Medlems Mund.

Det ærede Medlem fandt, at det var mindre rigtigt, at de Tiender, der ere ind-

købte af Yderne, ikke kom til at deltage i Afløsningen, uden for saa vidt der paa dem hviler Byrder, og den samme Indvending er tiltraadt af flere af de ærede Medlemmer, der have haft Ordet. Det er et Spørgsmaal, som der — det erkender jeg — kan siges meget baade for og imod. Lovforslaget her er i Modsætning til tidligere Lovforslag om samme Emne blevet staaende ved den Betragtning, at naar Tiender ere indkøbte af Yderne, saa ere de faktisk faldne bort, paa samme Maade, som naar ellers Debtors og Kreditors Person falde sammen, om jeg end selvfølgelig maa erkende, at formelt, retligt, juridisk set, bestaa Tienderne den Dag i Dag. Det er et af de Spørgsmaal, som jeg ikke tvivler om, at man med megen stor Lethed ved en fortsat Behandling vil kunne opnaa at komme til Enighed om. I Tilslutning til det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen), der gjorde en Bemærkning om, at man maatte undersøge, om de Folk, som havde indkøbt deres Tiende, maaske for 100 Aar siden, havde betalt den med 25 eller 16 Gange dens Værdi eller mindre, vil jeg sige, at hvis man vil ind paa en saadan Undersøgelse, maa man tillige gaa til at undersøge, om de have indkøbt deres Tiende og sluppet for Byrder til Tider, hvor Tiendens virkelige Værdi og der igennem altsaa selve Kapitaliseringen var væsentlig lavere, end den er nu. Det er imidlertid et af de Spørgsmaal, som jeg mener nærmest ville ligge for til Forhandling med vedkommende Minister, hvad enten det nu bliver mig eller, som jeg haaber, min Kollega, der ventelig snart vil være i Stand til at forhandle med Udvalget.

Det samme gælder Spørgsmaalet om, hvorvidt Tiendekommissionen bør udnævnes af Kongen eller, som det her er foreslaaet, af Landbrugsministeren. Naar det her er foreslaaet, at Kommissionen skal udnævnes af Landbrugsministeren, er det ingenlunde for der igennem at antyde nogen Tilbøjelighed til Ministervælde — paa ingen Maade — men kun for at antyde, at Kommissionens Udnævnelse skulde være under denne Ministers Ressort, fordi det er Landbruget, der i ganske særlig Grad er interesseret i Afløsningen. Der kunde ogsaa være Spørgsmaal om at lægge det ind under Finansministeren paa Grund af Statskassens Interesse eller under Kultusministeren paa Grund af Kirkens Interesse eller under Justitsministeren, fordi det er en Art Domstol, der oprettes. For at gøre det klart, at det er Landbrugets In-